

Opis źródła:

W XIX wieku Europa przechodziła głębokie zmiany społeczne i gospodarcze związane z rewolucją przemysłową. Szybka industrializacja, urbanizacja oraz migracja ludności wiejskiej do miast spowodowały znaczące przekształcenia w strukturze społecznej i ekonomicznej. Londyn, jako jedno z największych miast europejskich, zmagał się z poważnym problemem żebractwa. Migracja ludności w poszukiwaniu pracy prowadziła do przeludnienia i złych warunków bytowych. Wiele osób, które nie mogły znaleźć stałego zatrudnienia, było zmuszonych do żebrania. Mimo podejmowanych wysiłków, zarówno w Londynie, jak i w innych stolicach europejskich, walka z tym problemem była trudna i często nieskuteczna. Artykuł z „Rozmaitości. Pisma dodatkowego do Gazety Lwowskiej” przedstawia problem ustrukturyzowanej organizacji żebractwa w Londynie w 1821 r.

Miejsce wydania:

Rozmaitości. Pismo Dodatkowe do Gazety Lwowskiej. 1821 R.1 nr70

Miejsce przechowywania oryginału źródła:

PAN Biblioteka Kórnicka

Tekst źródła:

Żebractwo w Londynie

Pomiędzy osobliwościami Londynu jest stara niewiasta, utrzymująca szkołę, w której uczą się dzieci sztuki żebrania. Zdanie sprawy wydziału Izby niższej mianowanego do śledzenia żebractwa zawiera to faktum. To samo zdanie sprawy wykazuje, że Londyn ma zawsze więcej jak 15000 żebraków ulicznych, z których największą część zbierania codziennie 4,6,10 i 12 szylingów, nawet są przykłady, że żebrak zebrał w dniu jednym 30 szylingów, wielu z tych schodzą się razem i przepędzają wieczory wesoło przy kieliszku. Niezliczone są sztuki, używane przez nich do wzbudzenia litości. Zwyczajna zaś, że w pewnych domach pożyczają sobie mnóstwo dzieci na dzień i przykłady dowodzą, iż od pożyczki jednego dziecięcia na dzień zapłacono dwa szylingi i sześć pensów. Pewna niewiasta przez dziesięć lat siadywała na jednym miejscu z bliźniętami, które się nigdy nie starzały. Oprócz żebraków ulicznych jest jeszcze tysiące, chodzących po domach z żebrzącymi listami. Wiele osób utrzymuje się tylko z układania takich listów. Wszystkie środki dla uwolnienia miasta od tej plagi, których użycia istniejące prawa były dotąd bezowocnymi. Zaledwie zaprowadzono żebraka do jego właściwej parafii, powrócił on nazad, lewo wyszedł z domu poprawy, gdzie siedział jak włóczęga, począł znowu żebrac.

Pytania do źródła:

Pytania dla uczniów szkoły średniej (poziom podstawowy):

1. Jakie są główne sposoby, dzięki którym żebracy w Londynie wzbudzają litość w przechodniach?
2. Jakie środki zaradcze były stosowane w Londynie, aby zwalczać problem żebractwa, i dlaczego okazały się one nieskuteczne?
3. Jakie społeczne i ekonomiczne czynniki mogły przyczynić się do rozwoju zjawiska żebractwa w Londynie w okresie rewolucji przemysłowej?
4. Jakie były konsekwencje społeczne istnienia dużej liczby żebraków w mieście dla reszty mieszkańców Londynu?

Pytania dla uczniów szkoły średniej (poziom rozszerzony):

1. Jak rewolucja przemysłowa wpłynęła na wzrost liczby żebraków w miastach takich jak Londyn?
2. Jakie inne społeczne problemy związane z rewolucją przemysłową mogły wpływać na zjawisko żebractwa?
3. Jakie były reakcje władz miejskich i instytucji charytatywnych na problem żebractwa w Londynie?

Słowniczek pojęć:

Szyling- 1 funt szterling był równy 20 szylingom, 1 szyling był równy 12 pensom.

Literatura pomocnicza:

Bronisław Geremek, *Litość i szubienica. Dzieje nędzy i miłosierdzia*, Warszawa 1989.
Król K., *Wybrane aspekty problematyki żebractwa od czasów antycznych do współczesnych*, w: *Praca socjalna*, red. A. Kotlarska-Michalska, P. Sikora, Opole 2015.

Imię i nazwisko osoby opracowującej rekord – Joanna Kunigielis